Lydekų gaudymas karjeruose

Parašė Raimondas Buitkus
Pirmadienis, 14 Lapkritis 2011 22:10

Esu tikrai užkietėjęs spiningautojas. Todėl rudenį ir tuo labiau pavasarį gaudydamas lydekas retai kada naudoju skritulius. Taip, šis kol kas leidžiamas žvejybos būdas išties geras ir paleidus ketvertą raudonų lyg raudonviršiai medinių ar putoplastinių įnagėlių gali nesunkiai sugauti ketvertą gražių lydekų. Tačiau skrituliai norom nenorom pririša spiningautoją prie tam tikros vietos ir taip, deja, prarandama galimybė iššvalgyti didesnius telkinio plotus. Juo labiau, kad ir spiningaudamas gali sugauti tikrai įspūdingo dydžio margašonę. Todėl spjovęs į skritulius dabar lydekų žūklėn pasiimu tik spiningą (o kartais net du), ir pirmyn!

Prasidėjus rudeniniam draudimui su dideliu širdies skauduliu ramybėje palieku Nemuną ir ieškau kitų spiningauti tinkamų telkinių. Geografiškai patogiausias man yra netoliese telkšantis didokas ir pakankamai žuvingas žvyro karjeras. Anksčiau mieste veikė statybinių medžiagų gamykla, ir buvo tiesiami nauji bei prižiūrimi seni keliai. Todėl žvyro iš čia išvežta iš tiesų nemažai. Savaime suprantama, ir gylis šiame telkinyje nemažas. Daug kas pasikeitė karjero vandenį nustojus perpumpuoti į netoliese esančią upę. Vanduo po kelerių metų apsėmė pakrantes, ir gylis dar labiau padidėjo. Na, ilgiau jūsų nekankindamas galiu pasakyti, jog mano dažnai lankomas karjeras dabar labai panašus į normalų ežerą su vandenžolių „okupuotomis“ seklumomis, tokiomis pačiomis salelėmis ir didoku gyliu.

Rugsėjo pradžioje, savaime suprantama, lydekos karjeruose kol kas dar medžioja netoli krantų ir seklumose. Čia dar gausu neseniai „išsiritusio“ mailiaus, kuojų, raudžių ir jas pagainioti mėgstančių ešeriokų. Atplaukia margašonės maitintis ir prie salų, tik dažniausiai renkasi tokias, aplink kurias gylis neviršija 3-4 metrų. Jei turite valtelę, išplaukus ja pirmiausia patarčiau patikrinti seklumas ir salas. Neskubėkite plaukti ant vandenžolėmis apaugusių seklumų bei salų ir išmesti ten inkarus. Sustokite prieš jas ir sukriukę, vobleriuką ar guminuką švystelėję kranto link, traukite prie gilumoje dreifuojančios valties. Antrojoje rugsėjo pusėje ir spalio pradžioje vidutinio dydžio lydekos kol kas laikosi netoli pakrančių. Kaip jau patys gerai žinote, spalio mėnesį į vandenį, ruošdamosios žiemoti, pradeda šokinėti balų karalienės varlės. Tai pats tinkamiausias metas margašonių ieškoti šiose vietose. Tačiau būna dienų, kai „šukuodamas“ pakrantes nesulauki nei menkiausio lydekos grybštelėjimo per sukriukę. Tada laimę verta

bandyti palei seklumų pabaigas, tai yra ten, kur baigiasi vandenžolių juosta ir prasideda švaraus vandens juosta bei, žinoma, didesni gyliai. Tada užmetus blizgutę verta ją skandinti ir traukti palei vandens augalus. Panašiai reikia elgtis ir prie povandeninių salų. Sustabdę valtį virš jų, masalą švystelėję į gelmę, leidžiame jam skęsti ir po to lėtai traukiame valties link. Kartais net nepavyksta pasukti ritės rankenėlės ilgiau kaip 2-3 sekundes. Kibimo sulauki akimirksniu. Matyt, paprasčiausiai paguldai sukriukę ant dugno gulinčiai margašonei prie pat nories ir…

Didžiosios buvusių karjerų daugumos vanduo pakankamai šaltas ir skaidrus dėl didelės šaltinių gausos. Todėl rudenėjant čia sparčiau krinta vandens temperatūra, ir karpinės žuvys greičiau pasitraukia žiemoti tinkamų duobių link. Tada pakrantėse jau rečiau aptinki lydekas ir jų tenka ieškoti didesniame gylyje. Žinoma, tokiose vietose galima spiningauti ir velkiauti. Jei jau nusprendėte mėtyti masalus į gelmę, savo dirbtinių masalų dėžutėje pravartu turėti keletą skęstančiųjų voblerių. Dydžiai - nuo 10 iki 15 cm. Gali būti ir didesni, tik, žinoma, žiūrėkite, ar tokius svorius galima mėtyti jūsų spiningu. Tarp spiningautojų rudenį tikriausiai populiariausias „raudongalviu“ vadinamas vobleris. Karjeruose tinka ir „tigrinių“ spalvų „medinukai“. Anksčiau aš netikėjau, kad rudenį ryškiai išmargintais vobleriukais galima sugauti lydekų. Tai akivaizdžiai įrodė mano draugas,15 cm ryškiai margintu plaukiančiu vobleriu pakirtęs, berods, 3, 5 kg lydeką. Beje, ši plėšrūnė geram pagaliui prilygstantį masalą griebė jau beveik sutemus. Žinoma, tai ne rekordinė lydeka, bet tikriausiai ne kiekvienas, skaitysiantis šį straipsnį, gali pasigirti tokią sugavęs. Karjeruose vobleriais labai patogu velkiauti. Nedaug kliuvinių, o patikrinti gali įvairiausius gylius ir nemažus plotus. Tik neretai mes, spiningautojai, nemokame to tinkamai daryti. Atsisėdę į valtį gulte užgulame irklus ir irkluojame tol, kol valtis nejučiomis lėkte išlekia ant kranto. Panašiai dar prieš keletą metų velkiaudamas rudenį elgiausi ir aš. Spiningas sulinkdavo, o gelmėje plazdantis vobleriukas tikriausiai įkaisdavo nuo beprotiško greičio. Dabar taip jau nedarau. Paskandinęs plaukiantį voblerį iki jo panirimo gylio, 1-2 kartus mosteliu irklais ir darau pauzę. Jei pučia priešpriešinis vėjas, valtis pamažu sustoja, o vobleriukas pradeda kilti aukštyn. Po pauzės vėl 2-3 grybšniai, ir vėl pertrauka. Dažniausiai lydekos griebdavo neriantį voblerį, bet buvo ir taip, jog gana agresyviai atakuodavo ir kylantį. Kas be ko, rudenį velkiauti atviruose ir nuo vėjo sukeltų bangų pasišiaušusiuose karjeruose sunkoka, bet nutaikius ramesnę dieną verta pabandyti.

Rugsėjo pabaigoje ir spalio pradžioje karjeruose dažniausiai spiningauju siūlydamas lydekoms

sukriukes. Tik jų dydis po truputį auga. Pavyzdžiui, jei iš pradžių sėkmingai gaudei nedidelėmis 3 numerio “agliomis”, tai po kurio laiko lydekos mieliau griebia jau 4, o nereai ir 5 numerio besisukančias blizgutes. Rudeninėje lydekų žūklėje aš labiausiai pasitikiu “Balzer Colonel” firmos tandemais. Savaime suprantama, pačiais didžiausiais. Tačiau tokiuose telkiniuose lydekų man pavyko sugauti ir kitų firmų bei įvairiausių modelių sukriukėmis. Artėjant spalio mėnesiui lydekos karjeruose pamažu pradeda keisti “valgiaraštį”. Nemažai apie rudeninių lydekų, ypač didžiųjų, gaudymą spiningu straipsnius rašiusių autorių teigia, kad didesnė sukriukė yra kur kas patikimesnis masalas nei tvisteris ar riperis. Nemėgstu ginčytis, tačiau ne tokie jau beverčiai tie guminiai masalai. Kaip jau minėjau, spalį lydekos keičia savo maitinimosi įpročius. Giliu mano įsitikinimu ir praktikoje patikrintomis žiniomis, bent jau karjeruose margašonės kur kas rečiau susidomi sukriuke nei tvisteriu ar riperiu. Yra, mano galva, ir logiškas paaiškinimas. Jau ne vasara, vanduo vėsus ir atakuoti agresyviai pro nasrus prašvilpiančias “kometas”, “longus” ar “aglias” lydekoms kyla vis mažiau pagundos. Kodėl? Paprasčiausiai šaltame vandenyje lydekos kur kas lėčiau virškina sumedžiotas aukas. Automatiškai lėtėja, bet tik lėtėja, jų “apsisukimai”. Todėl margašonės mieliau atakuoja lėtaeigius masalus. Bet tai tik mano nuomonė, o ne dogma, kurios privalu laikytis iki sąmonės netekimo. Tada, ypač karjeruose, nemažai lydekų sugaunu tvisteriais ir riperiais. Štai čia jau prireikia pačių didžiausių “gumų”. Kokios spalvos tvisterius ar riperius siūlyti vis dar godžiai medžiojančiai lydekai? O pačius įvairiausius. Yra gal tik viena išimtis. Kiekvienas save gerbiantis spiningautojas rudenį masalų dėžutėje turi turėti žalių arba žalsvų spalvų tvisterius ar riperius. Šios spalvos lydekas kažkodėl labiau imponuoja. Tačiau rugsėjo ir spalio mėnesį nemažai lydekų man pavyko sugauti ir tradiciniu raudonai baltu tvisteriu, o kartais net labai ryškiaspalviais – geltonai raudonu ar net geltonai juodu. Riperių spalvos taip pat panašios, tik, kaip ir tvisteriais, jie turi būti didesni. Nenoriu ko nors įkyriai piršti, bet daugiausia aštriadančių ir karjeruose greičiau susidomėdavo tarp žvejų dar “kanopomis” (“Kopyto”) vadinamais riperiukais. Dažniausiai žvejodamas tvisteriais ir riperiais karjeruose nesirenku ypatingai sunkių galvakablių. Populiariausia dydžiai – nuo 7 iki 10 gramų. Žinoma, galima naudoti ir sunkesnius. Tačiau renkuosi “aukso vidurį”, kadangi šiais masalais žvejoju tiek gelmėje, tiek žolėmis apaugusiose seklumose. Aukščiau pakėlus spiningą galima ir sunkesnį tvisteriuką pratraukti virš augalų kilimo, kur gali tūnoti lydeka. Nors rudenį, o ypač spalį, naudojami didesni guminiai masalai, tačiau jais nebūtinai susidomi pačios didžiausios lydekos. Būna, kad 10 cm ir net didesnį riperiuką atakuoja iki 40 cm neužaugusi lydekaitė. O kartais ir atvirkščiai. Atvirai prisipažinsiu, kad kol kas žvejodamas guminukais nesu ištraukęs didesnės kaip 3 kg lydekos. Bet būtent “ištraukęs”. Karjeruose esu sulaukęs rimtų kibimų, po kurių iš vandens iškeldavau tik tuščią galvakablį. Kokio dydžio lydeka kibo – Dievas žino! Neištrauktos žuvies nepasversi. Ir, beje, guminius masalus lydekos griebia labai “minkštai”. Kartais pajunti nestiprų stuktelėjimą, ir viskas, o tvisteriuko uodega sudraskyta atsakančiai. Taip tikriausiai atsitinka todėl, jog per greitai traukiamas guminukas.

